

Sygn. akt VII K 133/16

Dnia 15 września 2016r.

Sąd Rejonowy w Kaliszu w VII Wydziale Karnym w składzie:

Przewodniczący: SSR Katarzyna Maciaszek

Protokolant: starszy sekr. sąd. Agnieszka Dębowa

w obecności oskarżyciela publicznego specjalisty Służby Celnej A. Ś.

po rozpoznaniu dnia 15.09.2016r

sprawy

A. S., syna M. i E. z domu B., ur. (...) w T.,

oskarżonego o to, że:

uchylając się od opodatkowania, nie ujawnił Naczelnikowi Urzędu Celnego w K., przedmiotu opodatkowania podatkiem akcyzowym, tj. nabycia wewnątrzspółnotowego samochodu osobowego marki B. (...), o numerze nadwozia (...), rok prod. 2005, o pojemności skokowej 2993 cm³, poprzez niezłożenie do dnia 12.05.2010r deklaracji uproszczonej (...), co stanowi naruszenie art. 100 ust. 1 pkt 2 oraz art. 106 ust. 2 ustawy z dnia 6 grudnia 2008r o podatku akcyzowym (tekst jednolity z 2014r. Dz. U. poz. 752), przez co naraził na uszczuplenie podatek akcyzowy w kwocie 12 636,00 PLN

tj. o czyn z art. 54 § 2 k.k.s.

1. uznaje oskarżonego **A. S.** za winnego zarzucanego mu czynu wypełniającego dyspozycję art. 54 § 2 k.k. z tym, iż ustala datę czynu na dzień 13 maja 2010r. i za to na podstawie powołanego przepisu wymierza mu karę 50 (pięćdziesiąt) stawek dziennych grzywny, ustalając wysokość stawki dziennej na kwotę 65 (sześćdziesiąt pięć) złotych,
2. zasądza od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 395 (trzysta dziewięćdziesiąt pięć) złotych tytułem zwrotu kosztów sądowych.

SSR Katarzyna Maciaszek

Sygn. akt VII K 133/16

UZASADNIENIE

Oskarżony A. S. od 2008r. prowadzi działalność gospodarczą pod nazwą Stacja Paliw (...) A. S. w T.. W ramach prowadzonej działalności gospodarczej zajmuje się m. in. również sprzedażą hurtową i detaliczną samochodów osobowych i furgonetek.

(dowód: dane podmiotu z bazy (...) k. 133, zaświadczenie o wpisie do ewidencji działalności gospodarczej – k. 43).

W dniu 26 kwietnia 2010r. oskarżony nabył w Słowacji, na terenie Unii Europejskiej, samochód marki B. (...) oD (...), nr nadwozia VIN (...), rok produkcji 2005. W dniu 28 kwietnia 2010r. w T. oskarżony – w ramach prowadzonej działalności gospodarczej – sprzedał przedmiotowy samochód. W dniu 26 maja 2010r. w P. zostało przeprowadzone badanie techniczne przedmiotowego pojazdu, w którym określono jego rodzaj jako samochód ciężarowy, podrodzaj van. Z dokumentu identyfikacyjnego pojazdu wynikało, iż pojazd ten miał 4 miejsca siedzące. Samochód został wyrejestrowany w dniu 28 marca 2013r. Jako przyczynę wyrejestrowania wskazano kradzież pojazdu.

(dowód: informacja z (...) k. 26, wnioski – k. 38, faktura – k. 38v., słowacki dowód rejestracyjny z tłumaczeniem – k. 39-41, zaświadczenie o badaniu technicznym k. 42, 42v.).

Oskarżony A. S. nie złożył deklaracji uproszczonej (...) z tytułu wewnątrzwspólnotowego nabycia pojazdu. Wezwano oskarżonego do złożenia deklaracji uproszczonej i zapłaty należnego podatku akcyzowego z tytułu nabycia wewnątrzwspólnotowego przedmiotowego samochodu. Oskarżony wezwanie odebrał dnia 8 marca 2012r. W odpowiedzi wskazał, iż przedmiotowy pojazd jest samochodem ciężarowym, przeznaczonym zasadniczo do przewozu towarów i jako taki powinien być klasyfikowany do kodu (...). Mimo wezwania nie nadesłał kopii dowodu rejestracyjnego ani zdjęć pojazdu.

(dowód: kopia decyzji k. 2v.).

Samochód B. (...).OD (...), nr nadwozia VIN (...) został wyprodukowany jako samochód osobowy, typ pojazdu M1G, czyli osobowy (terenowy); ilość miejsc siedzących 5, w dwóch rzędach siedzeń z 5 miejscami kotwienia foteli i 5 pasami bezpieczeństwa; liczba drzwi 4, rodzaj nadwozia: sedan, całkowicie przeszklone; brak przegrody.

(dowód: informacja B. (...) – k. 24v. przykładowe zdjęcia pojazdu – k. 46).

Decyzją nr (...) z dnia 20 listopada 2014r. Naczelnik U.du Celnego w K. stwierdził powstanie obowiązku podatkowego w dniu 28 kwietnia 2010r. i określił wysokość podstawy opodatkowania podatkiem akcyzowym na kwotę 67.937 zł, stawkę podatku akcyzowego w wysokości 18,6% oraz wysokość podatku akcyzowego na kwotę 12.636 zł z tytułu nabycia wewnątrzwspólnotowego przedmiotowego samochodu. Powyższa decyzja stała się prawomocna.

(dowód: kopia decyzji k. 2-8, system wyceny – k. 36, kopia postanowień – k. 64-67, 68-69).

Oskarżony A. S. ma 31 lat. Posiada wykształcenie średnie. Prowadzi działalność gospodarczą i z tego tytułu uzyskuje miesięczny dochód około 2900 zł. netto. Jest stanu wolnego; ma na utrzymaniu jedno dziecko w wieku 7 lat. Posiada majątek większej wartości w postaci działek budowlanych o łącznej powierzchni 37 arów oraz 2 samochody. W przeszłości nie był karany. Wyrokiem Sądu Rejonowego w Kaliszu z dnia 1 czerwca 2016r. został uznany za winnego popełnienia czynu z art. 54 § 2 k.k.s. (postępowanie toczyło się o przestępstwo skarbowe popełnione w dniu 23 lutego 2011r. podobne do przestępstwa będącego przedmiotem osądu w niniejszej sprawie) i warunkowo umorzono to postępowanie tytułem próby na okres 1 roku.

(dowód: dane osobopoznawcze – k. 56, karta karna – k. 99, dane o sytuacji majątkowej – k. 105, odpis wyroku – k. 132).

Oskarżony A. S. w toku postępowania przygotowawczego przyznał się po do popełnienia zarzucanego mu czynu i jednocześnie skorzystał z przysługującego mu uprawnienia i odmówił składania wyjaśnień. W sprzeciwie od wyroku nakazowego wydanego przez tutejszy Sąd oskarżony wskazał, iż nabyte auto posiadało słowacki dowód rejestracyjny, z którego wynikało, iż jest to samochód ciężarowy (a więc należący do kategorii N1). Uzyskał informację, iż w przypadku posiadanej dokumentacji auta z zapisem kategorii N1 nie jest zobowiązany do uiszczenia akcyzy. Oskarżony – prawidłowo zawiadomiony – nie stawił się i nie uczestniczył w rozprawie.

Sąd uznał stanowisko oskarżonego zawarte w sprzeciwie od wyroku nakazowego za niewiarygodne. W świetle obowiązujących bowiem przepisów oskarżony zapewne nie uzyskał pouczenia na jakie w piśmie tym się powołał. Wskazać jednocześnie należy, iż oskarżony prowadząc od wielu lat (od 2008r.) działalność gospodarczą sprowadzającą się m.in. do sprzedaży samochodów zapewne posiadał wiedzę i świadomość w zakresie obowiązujących przepisów. Samochód, którego dotyczy przedmiotowe postępowanie nie był pierwszym tego typu pojazdem, który oskarżony nabył za granicą i sprzedał na terenie RP (za niezłożenie deklaracji co do jednego z takich pojazdów w 2011r. toczyło się również postępowanie zakończone warunkowym umorzeniem postępowania).

Za wiarygodne należało uznać zaliczone w poczet materiału dowodowego dokumenty. Zostały one sporządzone przez uprawnione organy, w zakresie przysługujących im kompetencji, w sposób rzetelny i fachowy. Ich prawdziwość i autentyczność nie wzbudzała wątpliwości i nie była kwestionowana przez żadną ze stron.

Art. 54 k.k.s. penalizuje uchylanie się podatnika od opodatkowania przez zaniechanie ujawnienia przedmiotu opodatkowania, podstawy opodatkowania lub zaniechanie złożenia stosownej deklaracji i w konsekwencji narażenie podatku na uszczuplenie. Zachowanie takie zakwalifikowano jako jedną z form uchylania się od opodatkowania. Przepis ten przewiduje w § 2 typ uprzywilejowany ze względu na małą wartość kwoty podatku narażonego na uszczuplenie. Przepis ten ma charakter indywidualny, gdyż jego sprawcą może być tylko podatnik, natomiast znamię „nieskładania deklaracji” obejmuje swoim zakresem znaczeniowym sytuacje, w których podatnik nie przekazuje organowi finansowemu deklaracji podatkowej (chodzi o przypadki, gdy w ogóle nie złożył takiej deklaracji).

Oskarżony zachowaniem swoim wypełnił przedmiotowe znamiona zarzucanego mu czynu z art. 54 § 2 k.k.s. Wymieniony bowiem uchylił się od opodatkowania poprzez nieujawnienie Naczelnikowi Urzędu Celnego w K. przedmiotu opodatkowania podatkiem akcyzowym tj. nabycia wewnątrzspółnotowego samochodu osobowego przez niezłożenie do dnia 12 maja 2010r. deklaracji uproszczonej (...), dotyczącej nabycia samochodu osobowego marki B. (...).oD (...), nr nadwozia VIN (...), rok produkcji 2005 wbrew art. 100 ust 1 pkt 2 oraz 106 ust 2 ustawy z dnia 6 grudnia 2008 r. o podatku akcyzowym, skutkiem czego naraził na uszczuplenie podatek akcyzowy w kwocie 12.636 zł. Z uwagi na fakt, iż oskarżony miał obowiązek i możliwość złożenia takiej deklaracji do dnia 12 maja 2010r. datę czynu ustalono na dzień 13 maja 2010r.

Strona podmiotowa zarzucanego przestępstwa obejmuje umyślność w zamiarze bezpośrednim. Wynika to z powiązania zaniechania sprawcy z chęcią uchylenia się od obowiązku podatkowego. Sprawca ma świadomość tego, że nie ujawniając przedmiotu lub podstawy opodatkowania lub nie składając deklaracji, uchyla się od opodatkowania i chce takiego efektu swego zachowania. W pojęciu uchylania się zawarty jest negatywny stosunek sprawcy do świadczenia sprawiającego, że nie spełnia on nałożonego na niego obowiązku mimo, iż ma obiektywna możliwość jego wykonania. Sprawca czynu zabronionego obowiązku podatkowego nie wypełnia, bo go wypełnić nie chce lub też lekceważy ten obowiązek.

Zgodnie z art. 106 ust. 1 ustawy z dnia 6 grudnia 2008r. o podatku akcyzowym (Dz. U. z 2014r., poz. 752) podatnik z tytułu nabycia wewnątrzspółnotowego samochodu osobowego jest obowiązany, po dokonaniu jego przemieszczenia na terytorium kraju, bez wezwania organu podatkowego złożyć deklarację uproszczoną według ustalonego wzoru, właściwemu naczelnikowi urzędu celnego w terminie 14 dni, licząc od dnia powstania obowiązku podatkowego, nie później jednak niż w dniu rejestracji samochodu osobowego na terytorium kraju zgodnie z przepisami o ruchu drogowym. Do celów poboru akcyzy i oznaczania znakami akcyzy w imporcie oraz w dostawie i nabyciu wewnątrzspółnotowym, zgodnie z art. 3 ust. 1 w/w ustawy, stosuje się klasyfikację wyrobów akcyzowych w układzie odpowiadającym Scalonej Nomenklaturze (CN). Art. 100 ust. 4 powołanej ustawy stanowi, iż samochody osobowe są to pojazdy samochodowe i pozostałe pojazdy mechaniczne objęte pozycją (...) przeznaczone zasadniczo do przewozu osób, inne niż objęte pozycją 8702, włącznie z samochodami osobowo – towarowymi (kombi) oraz samochodami wyścigowymi, z wyłączeniem pojazdów samochodowych i pozostałych pojazdów, które nie wymagają rejestracji zgodnie z przepisami o ruchu drogowym.

Stosownie do załącznika nr 1 do Rozporządzenia Rady (EWG) nr 2658/87w sprawie nomenklatury taryfowej i statystycznej oraz w sprawie Wspólnej Taryfy Celnej (Dz. Urz. WE L nr 301 z 2006r.) klasyfikacja taryfowa pojazdów samochodowych zależna jest jedynie od ich cech zewnętrznych, przy czym grupowanie tych pojazdów w świetle obowiązujących przepisów ruchu drogowego nie może mieć znaczenia dla ustalenia kodu CN.

Zgodnie z regułą I Ogólnych R. Interpretacji Nomenklatury Scalonej klasyfikację towarów należy przeprowadzać w oparciu o nazwę pozycji i postanowienia zawarte w uwagach do sekcji i działów. Brzmienie pozycji 8703: pojazdy samochodowe i pozostałe pojazdy mechaniczne przeznaczone zasadniczo do przewozu osób (inne niż objęte pozycją 8702), włącznie z samochodami osobowo-towarowymi (kombi) oraz samochodami wyścigowymi, jak i brzmienie

pozycji 8704: pojazdy mechaniczne do transportu towaru wskazują, że zasadniczym kryterium klasyfikacji pojazdów samochodowych w nomenklaturze CN jest ich przeznaczenie. Określenie „przeznaczone zasadniczo do przewozu osób” nie może się sprowadzać do interpretacji, że pojazd klasyfikowany do pozycji 8703 służy wyłącznie przewożeniu osób. Może być on bowiem przeznaczony także do przewożenia towarów.

Ponadto przy ustalaniu właściwej pozycji CN, należy kierować się także Notami Wyjaśniającymi do Zharmonizowanego Systemu Oznaczania i Kodowania Towarów (nomenklatura CN jest 8 znakowym rozwinięciem Systemu Zharmonizowanego (HS) stanowiącymi załącznik do obwieszczenia Ministra Finansów z dnia 01 czerwca 2006 r. w sprawie wyjaśnień do Taryfy Celnej (M.P. Nr 86, póź. 880)). Noty Wyjaśniające do pozycji 8703 stanowią między innymi, iż pojazdy przeznaczone raczej do przewozu osób, niż transportu towarów charakteryzują się następującymi cechami: obecnością stałych siedzeń z wyposażeniem zabezpieczającym (pasy bezpieczeństwa, punkty kotwiące oraz wyposażenie do zainstalowania pasów bezpieczeństwa) dla każdej osoby lub obecnością stałych punktów kotwiących i wyposażeniem do zainstalowania siedzeń i wyposażenia zabezpieczającego w przestrzeni tylnej powierzchni dla kierowcy i przestrzeni siedzeń pasażerów; takie siedzenia mogą być zamocowane na stałe, składające się ze zdejmowanych z punktów kotwiących lub składane, obecnością tylnych okien wzdłuż dwubocznych paneli, obecnością przesuwanych, wahadłowych lub podnoszonych drzwi (jedne lub więcej) z oknami na bocznych panelach lub z tyłu, brakiem stałego panelu lub przegrody pomiędzy przestrzenią dla kierowcy i przednich siedzeń pasażerów a przestrzenią tylną która może być używana do przewozu zarówno osób, jak i towarów, wyposażeniem całego wnętrza pojazdu w sposób kojarzony z częścią pojazdu przeznaczoną dla pasażerów (np. dywaniki, wentylacja, oświetlenie, popielniczki).

Przedmiotem nabycia wewnątrzspółnotowego, w niniejszej sprawie, był samochód marki B. (...) oD (...), nr nadwozia VIN (...), rok produkcji 2005. Został on wyprodukowany jako samochód osobowy, typ pojazdu M1G, czyli osobowy (terenowy); ilość miejsc siedzących 5, w dwóch rzędach siedzeń z 5 miejscami kotwienia foteli i 5 pasami bezpieczeństwa; liczba drzwi 4, rodzaj nadwozia: sedan, całkowicie przeszklone; brak przegrody. Samochód tej samej marki i modelu, charakteryzujący się identycznymi parametrami technicznymi, wyróżnia się jednobryłowym, zamkniętym i przeszklonym nadwoziem. Wnętrze kabiny jest w całości starannie wykończone: tapicerka, dywaniki, popielniczki, oświetlenie, pasy bezpieczeństwa dla 5 osób. Zgodnie z orzeczeniem Naczelnego Sądu Administracyjnego w wyroku sygn. akt III SA 1233/91 oraz (...) SA (...) „...dla potrzeb klasyfikacji taryfowej wiążące są postanowienia dotyczące nomenklatury także wówczas, gdyby towary traktowane były odmiennie w innych przepisach, publikacjach i opiniach rzeczoznawców.” Oznacza to, iż uzyskanie świadectwa homologacji, które określa rodzaj pojazdu, jako ciężarowy, czy analogiczne zapisy w zagranicznych dowodach rejestracyjnych, bądź nawet rejestracja w krajowym systemie komunikacyjnym jako ciężarowy, nie przesądza o kwalifikacji taryfowej pojazdu do kodu (...) jako pojazdu ciężarowego. Fakt instalacji siedzeń i systemu zabezpieczenia w ilości mniejszej niż przewidział to producent wyposażając go w punkty kotwiące nie wpływa na typ pojazdu, gdyż nie są to elementy konstrukcyjne pojazdu, lecz przedmioty jego wyposażenia (§ 3 pkt 9 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 24 października 2005r. w sprawie homologacji typu pojazdów samochodowych i przyczep Dz. U 2005/238/2010). Określenie homologacji nie jest podstawowym dowodem świadczącym o klasyfikacji towaru w celu określenia należnego podatku akcyzowego. Istotne na gruncie klasyfikacji towarowej jest przeznaczenie samochodu do przewozu osób lub towarów które jest ustalane na podstawie całokształtu okoliczności dotyczących konkretnego samochodu.

W oparciu o przeprowadzone postępowanie dowodowe bezspornym jest, iż przedmiotowy pojazd B. (...) nie spełnia kryterium zaszeregowania do pozycji 8704 jako „pojazdy samochodowe do transportu towarowego”, oraz że właściwą pozycją jest pozycja 8703 i w momencie wewnątrzspółnotowego nabycia podlegał obowiązkowi zapłaty akcyzy. Sam fakt, iż w słowackim dowodzie rejestracyjnym zamieszczono zapis, który w tłumaczeniu wskazuje, iż jest to samochód ciężarowy nie zwalnia nabywcy z obowiązku złożenia deklaracji i uiszczenia podatku. Samochód ten posiadał bowiem 4 miejsca siedzące, karoserię w całości przeszkloną. Był niewątpliwie pojazdem przeznaczonym zasadniczo do przewozu osób. Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej w wyroku z dnia 6 grudnia 2007r. w sprawie C 486 (...) V. L. vs B. S. wskazał, iż obecność siedzeń z pasami bezpieczeństwa znajdujących się za siedzeniem lub kanapą kierowcy jest cechą typową dla pojazdów przeznaczonych zasadniczo do przewozu osób. Nawet zmiany wpływające

na możliwość wykorzystania samochodu do innych celów mogą mieć przełożenie na typ homologacji pojazdu, nie mają natomiast samoistnego przełożenia na sposób klasyfikacji pojazdu według kodu CN, który zdeterminowany jest cechami projektowymi, wskazującymi na przeznaczenie zasadnicze.

Oskarżony od wielu lat prowadzi działalność gospodarczą w zakresie sprzedaży samochodów. Niewątpliwie treść przepisów podatkowych była mu bardzo dobrze znana i jako podatnik winien prawidłowo stosować obowiązujące przepisy. Nie składając deklaracji zamierzał uchylić się od opodatkowania. Wskazać jednocześnie należy, iż przedmiotowe postępowanie nie jest postępowaniem incydentalnym. Wobec wymienionego prowadzono już przed tutejszym Sądem postępowanie pod sygn. akt VII K 520/15 dotyczące również czynu z art. 54 § 2 k.k.s., który polegał na niewskazaniu przedmiotu opodatkowania podatkiem akcyzowym tj. nabycia wewnątrzwspólnotowego samochodu osobowego marki B. (...) rok produkcji 2008 i niezłożeniu deklaracji uproszczonej.

Stronę podmiotową czynu stanowi umyślność. Oskarżony działał umyślnie. Jako podatnik prowadząc działalność gospodarczą i będąc zobowiązanym do złożenia deklaracji nie złożył jej w terminie.

Stopień społecznej szkodliwości czynu oskarżonego należy ocenić jako umiarkowany. Przemawia za tym przede wszystkim kwota podatku narażonego na uszczuplenie (12.636 zł.), w sytuacji, gdy art. 54 § 2 k.k.s. w 2010r. penalizacją obejmował czyny do kwoty 263.400 zł.

Zgromadzony w sprawie materiał dowodowy, będący przedmiotem oceny i analizy Sądu, pozwala na przypisanie oskarżonemu winy za popełnienie zarzucanego mu czynu, albowiem w czasie swojego bezprawnego, karalnego i karygodnego zachowania, mając możliwość podjęcia decyzji zgodnej z wymogami prawa, nie dał posłuchu normie prawnej.

Przy wymierzaniu oskarżonemu kary Sąd jako okoliczność łagodzącą uwzględnił uprzednią niekaralność oskarżonego (k. 99; wyrok w sprawie VII K 520/15 zapadł dopiero w dniu 1 czerwca 2016r.).

Mając na uwadze powyższe wraz z wysokim stopniem winy i umiarkowanym stopniem społecznej szkodliwości czynu Sąd wymierzył oskarżonemu karę 50 stawek dziennych grzywny. Jednocześnie ustalając wysokość stawki dziennej na kwotę 65 zł Sąd kierował się wskazaniem z art. 23 § 3 k.k.s.

Mając na względzie sytuację majątkową oskarżonego, który uzyskuje miesięczne dochody w kwocie ok. 2900 zł i ma na swoim utrzymaniu 1 dziecko Sąd uznał, iż uiszczenie przez niego kosztów sądowych nie będzie dla niego zbyt uciążliwe i dlatego na podstawie art. 626 § 1 k.p.k. i art. 627 k.p.k. w zw. z art. 113 § 1 k.k.s. zasądził od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa wspomniane koszty w kwocie 395 zł.

Na koszty, którymi obciążono oskarżonego złożyły się:

- kwota 325 zł tytułem opłaty ustalona zgodnie z art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 23 czerwca 1973r. o opłatach w sprawach karnych (Dz. U. Nr 49, poz. 233 z 1983r.),
- kwota 30 zł. tytułem opłaty za wydanie informacji ustalona w oparciu o § 3 ust. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 18 czerwca 2014r. w sprawie opłat za wydanie informacji z Krajowego Rejestru Karnego (Dz. U. z 2014r., poz. 861.),
- kwota 40 zł tytułem ryczałtu za doręczenie wezwań i innych pism ustalona zgodnie z § 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 18 czerwca 2003r. w sprawie wysokości i sposobu obliczania wydatków Skarbu Państwa w postępowaniu karnym (Dz. U. z 2013r., poz. 663).

SSR Katarzyna Maciaszek